

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Пощиною число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; не возьмеш милости, віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хоруничини). Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламічні неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
3) с. від стрічки.

По той і по сей бік обструкція.

(X) Гр. Тіса завзяв ся прямо «здоплати» обструкцію в угорськїм соїмі. В тїй цілі заповів він в суботу в клубі ліберального (правительствениого) сторонництва потребу змінити порядок в палаті так, щоби всі державні конечности могли бути в своїм часі ухвалені і не дізнавали ніяких перепон або проволочок. До тих конечностей зачисляє гр. Тіса бюджет, рекрутський закон за 1903 і 1904 р., фінансові і економічні предлоги. Але крім того має бути і новий регулямін заведений на основі тимчасового, що має бути ухвалений. Якнебудь ліберальне сторонництво спершу прийняло доволі прихильно сей замір міністра-президента що-до побороювання обструкції, одначе проти такої зміни регуляміну, яка би мала раз на все унеможливити всяку обструкцію, проявляє ся рішучий опір. Щоби таке поступованє, яке є на разі замірене на протяг одного року, мало відтак бути сталим, проти того повстають всі, позаяк бачать в тїм рішуче обмеженє парламентаризму.

Сей начерк нового регуляміну постановляє що-до трактованя правительствених предлог, що при першїм читаню може промовляти найбільше двох бесідників, що палата може ухвалити для комісії реченець до уложеня справозданя, що на внесенє 50 послів може палата означити наперед, як довго має тревати розправа при другім читаню предлоги, що третє читанє має зараз послїдувати за другим і засіданє не може бути закрике перед наконечним покінченєм справи. Так само не можна перед дневним порядком всувати ніякої розправи, як і ставити внесеня на відбуванє тайних засідань, іменних голосовань і на перерви в засіданях. Президентови прислугує право виключити з засіданя опорних і ворохобників. Розуміє ся, що сю останню постанову трудно виконати задля того, позаяк в угорськїм соїмі нема парламентарної сторожі і заходить питанє, хто мав би такі розпорядки президента виконувати.

Отсі постанови, які мали би на разі обовязувати лише один рік, а відтак перемінити ся на сталі, викликали не лише поміж опозицією страшне обуренє, але навіть ліберальне сторонництво налягає на гр. Тісу, щоби він не обставав при тих змінах. Тимчасом гр. Тіса не думає завертати і на соїмовім засіданю в середу хоче піддержувати свої постанови без усякого обмеженя.

Одначе обструкційні живла, які за час делегацийної сесії відпочали і наново зорганїзували ся, а крім того скріпили ся навіть такими, що доси в обструкції не мали виразної участі, як нпр. гр. Апоні і деякі інші, розпочали завзяту боротьбу і вже понедїлкове засіданє перебайдикували всілякими інтерпеляціями, голосованями і т. п., що палата не дійшла до дневного порядку, до внесеня гр. Тіси.

Але як безвиглядною представляє ся робота гр. Тіси по той бік Литави, так і по сей бік не бачимо ліпших виглядів,

з тою лише ріжницею, що правительство, маючи § 14-ий в руках, не потребує дуже турбувати ся безробітєм посольської палати і може дати собі само раду з усіма державними конечностями. Молодоческий клуб ухвалив в понедїлок, що не має ніякої причини змінити свого поступованя супроти правительства і можна сподівати ся, що навіть рекрутський закон не буде винятий зпід права обструкції, хоч поважні живла серед ческого народу наклонюють до розваги. Недїльні уличні галабурди на Прикопах ческих студентів з німецькими перед «Нїмецьким Домом» достарчили прихильникам обструкції з молодоческїм таборі доволі пального материялу, щоби довести в державній радї до відповідного роздратованя. Се рішить долю сесії, котра скоро покінчить ся, а правительство дасть собі само раду з державними конечностями.

Але чи задля тих відносин мають занедбувати ся, запропащати ся інтереси і справи інших країв, інших народів, які не мають нагоди свої пыльні і необхідні потреби вивести на політичну видівню? Країна вже пора зробити конець сему розладови, що підринає підвалини держави і добробит та розвиток народів.

Напасти на Є. Е. Митрополита.

Від довпого уже часу шовїнстичне польське дневникарство кидає ся з усякими напастями на Є. Е. Митрополита. Не влад сему дневникарству, що Є. Е. Митрополит, так як се і є обовязком доброго архипастира, став в обороні національних і культурних інтересів і змагань руского народу, поступає солідарно з рускими послами, не влад і се, що Є. Е. Митрополит пособляє морально і материяльно всяким руским інституціям, бо кожда нова інституція руска, яка лише повстає і дізнає пособлюваня і щедрости Є. Е. Митрополита, є солю в оці загорільців польських.

Але навіть економічні і добродїйні інституції, як от захоронки, приют для слуг, народна лічниця стрїтили ся з неохотою серед польської суспільности і дневникарства, котре ту неохоту піддуває, а при тїм усе звертає ся з напастями на Є. Е. Митрополита, котрий ніколи не відказав свої щедрї і великодушнї помочи.

Недавно тому звернув Є. Е. Митрополит також свою бачність на важну прояву серед руского народу, заробкову еміграцію до Нїмеччини і подав свої ради і остороги, із архипастирского становища і обовязку, як се мали наші читачі нагоду прочитати і в нашїм дневнику. Але й се не припало до вподоби польським загорільцям, які бажали би хіба закріпостити руского селянина. І ось Dziennik polski, що переде поміж усіма в тїм напрямі, кидає ся знов на Є. Е. Митрополита з низькими напастями і винув за те, що деє там кількох селян вибрало ся без належних інформацій до Нїмеччини і не могучи там найти зарібку, були приневолені глядїти помочи у бурмістра і посжа Майса. Комітет народний, котрий удїляє таких інформацій, поступає обережно, але коли хто їде на власну руку і лізе в воду, не спитавши броду

та попаде в нещастє, сему вже комітет не винен, а так само зовсім неоправдані і пікчемні напасті на Є. Е. Митрополита, будьто би сему винно було архієрейське письмо в справі зарібкової еміграції.

Япаньско-росийська війна.

З перших днїв війни.

Один росийський купець, який їхав торговельним судном «Аргун» з япаньского порту Сасебо до Пекіну, так описує пригоди із своєї подорожи: Дня 7. лютого ми пили до Дального. В області корейского архіпелїгу стрїтив нас япаньский кружівник «Асума» і двома стрїлами дав знак, аби задержати ся, а опісля приказав плисти за ним. Ми послухали. «Асума», видко, при помочи телеграфу без дроту порозумів ся з рештою япаньської фльоти, бо небавом надїхала канонїрка і взяла нас в свою опіку. Пливучи за канонїркою, ми манали майже що крок япаньскїм транспортові з війском. Деякі з суден пересували ся попри нас так близько, що можна було відчитати їх назву. На всіх суднах було повно війська і по кілька полевих гармат. Одно з тих суден вислало до нас човен з офіцером і шістьма моряками. Офіцер переглянув корабельні папери «Аргуна» і приказав нам їхати перед канонїркою на острів Косіка. Звідтам виправлено нас до Сасебо, де вже були три росийскі пароходи: «Росвія», «Єкатеринослав» і «Мукден». Другого дня по нашїм приїзді до Сасебо, с. є 10. лютого, япаньскі офіцери знова переглянули ваші папери і поручено нам перенести ся на риболовний корабель «Алексаєдер». Дня 11. лютого Япанці повідомили Росїям, що военні кроки вже почали ся, та що нас уважають плінниками, а «Аргуна» обсаджено військовою сторожею. Дня 12. лютого Япанці привели до Сасебо знова два росийскі пароходи, а опісля приведено в полон великий росийський пароплав «Манджурія», який попав в руки Япанців саме коло Порт-Артура. Пароплав мав 60.000 пак з живностию і їхав без свїтел, аби не звернути на себе уваги япаньської фльоти. Однак Англіїці, що ним їхали, нарочно ходили по нім з ліхтарнями і так его зрадили. Дня 14. лютого найдено на «Аргуні» якісь компромїтуючі письма, почім зібрав ся япаньский суд і видав вирок на «Аргуна». Вироку нам не оголошено, але приказано нам всісти на канонїрку в дорогу до Нагасакі. Перед відїздом ми бачили ще, як до порту Сасебо приплив япаньский панцирний кружівник «Асума» тягнений двома иншими военними суднами. «Асума» виглядав як труп: не мав ні коминів, ні щоглів, ні мостів. В такім самім стані надплив небавом другий япаньский кружівник. Оба дістали добру прочуханку. В Нагасакі покликано нас до слїдства, почім позволено нам мешкати в готелях аж до 23. лютого. В тїм часі в порту виїздили по три і чотири перевозові судна з війском і могли в п'ятьох днях перевезти до 40.000 війська на Корею. Дня 23. лютого вєаджено нас на нїмецький пароход «Штальберг» і відвезено до Чіфу. Коло Вейгайвей ми чули, що один япаньский кружівник затонув з цілою залогою, а так само пішов на дно моря япаньский контрторпедовець.

Нові вісті.

З Владивостока доведено цареві про недї-

лішне бомбардоване міста і фортів япанською фльотою. Телеграма подає, що стріляно з 5-ох воєнних кораблів, а 2 кораблі були неначе в резерві. Шкоди в місті малі. З япанської фльоти мали бути ушкоджені один або два кораблі. В часі бомбардованя Владивостока російської фльоти не було в порті. Она має находити ся на полудне заливу Поссіета і крити рухи російського війська, яке посуває ся на полудне і має над рікою Тумен (границя між Кореєю а Надморскою провінцією) укріпити воєнний табор. Париский Матін доносить, що ген. Куропаткин заявив, що до 16. с. м. буде в Манджуриї 217.000 війська, с. є тільки, що мають Япанці. Рішаюча битва буде над рікою Ялю.

Державна рада.

О год. 1/2 12 отворив засіданє президент палати гр. Фетер, а по полагожденю формальностей, нововибрані послы зложили посольський обіт. Відтак заняв слово

міністер-президент др. Кербер.

На вступі згадав про япансько російську війну і висказав жаль, що заколочено загальний мир та запевнив, що австро-угорска монархія, яка завжди старає ся о удержанє мира, і тут заховає свою неутральність. Що-до відносин на Балкані відкликав ся др. Кербер на недавню дискусію в делегациях, в якій виявило ся, що так що-до цілий, як і середників панує єдність між Австрією а Росією. Бесідник має всяку надію, що по заведеню реформів, поверне мир в Македонії і тому висказує жаль, що дехто пускає алярмуючі поголоски по части задля сензаций, по части з самолюбних причин. Правительство не хоче нічо тайти, але про грозячу небезпечність може повідомити населенє хіба тоді, коли она дійсно застувє; до тепер не зайшла така небезпечка.

Зазначивши потребу розпочатя торговельних переговорів з державами, що-до чого між правительствами обох половин держави панує цілковита єдність, др. Кербер перейшов до внутрішньо-політичних відносин. Просьвітним домаганям Італійців вдоволило правительство тим, що в Ровередо рішило оснувати правничий виділ італійського університету. Финанси держави є загрожені в своїм порядку задля того, що парламент нв полагодив покритя на багато ухвалених видатків; касові запаси надчерпані; на дальше правительство буде мусіло здержати си хіба з видаткованєм. Не полагоджена єще цлова та-

рифа, така важна до торговельних трактатів. Не полагоджений прасовий закон, якого домагає ся населенє. Шістьдесять цісарских розпоряджень лежить неологоджених парламентом. Все те представляє справді вид парламентарного погробовища, (цотакуваня). Нині просить правительство о ухвалєнє конгінгенту рекрута, яке тим пильнійше задля загального положеня в сьвітї. Вправді монархії не грозить жадне небезпеченство, але обовязком правительства є старати ся о вчасне ухвалєнє сего коначного закона. Також жаданє населеня о вчасне урльолованє і др. промовляє за скорим полагожденєм закона.

Президент міністрів не хоче нині вдавати ся в подробности і відчиняти різкі заміти, роблені правительству то в прасї то на публичних зборах. Бесідник міг би тут богато відповісти, але на нині хоче дати тому спокій. Всї людські племена в Австрії є національними і се належить їм вмінити в честь. Добробит є сею почвою, яка видає найліпші овочі народного консерватизму, а нуджа плодить радикалізм, зразу національний, а відтак тільки сам радикалізм. Не з огляду на державу, якій з того боку не грозить небезпечність, але з огляду на інтереси населеня було би пожаданим, щоби подїтки закинули сей радикалізм, та щоби умірковані сторонництва могли серед населеня узискати переважаючий вплив. Під добу жавемо в часї національної вірности і культурального поступу. Поступ на однім і другім поли дасть осягнути ся тільки працею і піднесенєм добробиту. Бесідник запрошує ще раз всі сторонництва, щоби взяли ся до сеї реальної праці.

Пос. Крамарж забирає голос серед переривань Шенереряців і вносить отворенє дискусії над відповідію д-ра Кербера на слїдуючим засіданю. Ухвалєно.

Впливи і закінченє.

Відчитуванє внесень та інтерпеляцій тривало аж до год. 5. пополудни. Богато з тих внесли Молодочехи, кілька дотичних послїдних забурень студентских в Празї; з галицких послів інтерпелює пос. Брайтер в справі мобілізаційних поголосок і в справі господарки львівського магїстрату.

Відтак заняв голос пос. Силений до наглого внесеня в справі ексцесів підчас сокільського торжества в Іглаві, а по-єго промові перервано дискусію.

Нововибрані послы Цібера, Станек і гр. Штерибєрг зложили правно-державні застереженя.

При кінці засіданя міністер просьвіти др.

Гартель вніс проєкт закона про утворенє самостійного, правничого видїлу з італійским викладовим язиком в Ровередо, після чого замкнено засіданє о год. 6. вечером. Слїдуюче нині; на дневнім порядку: 1) дискусія над заявою д-ра Кербера, 2) перше читанє закона про конгінгент рекрута.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залєгlostий та о приєднуванє нам нових передплатників.

Новим передплатникам від 14. н. ст. марца с. р. будемо до того часу висилати «Руслана» даром.

НОВИНИ.

— **Калєндар.** В четвер: руско-кат. Тарасія еп.; рим.-кат. 40 мучеників. — В пятницю: руско-кат. Порфірія; рим.-кат. Константина.

— **Напасть на гладїй дорозї.** В послїднім числї „Дїла“ находить ся новинка, звернена против „Галїчанїна“ за єго підле становиско в справі бюр посередництва праці, але при тїм автор намагав ся кинути позір, немов то „Дїло“ в своїй борбі против бюр стоїть осібняком, бо „Руслан“ о цілій справі взагалї мовчить. Вправді дотепний автор покликуює ся тут на голоси якихсь польских дневників, але так по майстерски умів виставити слова, що з них виходить, немов то дійсно ми поминули були сю справу мовчанкою, „вислугуючи ся на всі боки“ польскїй гакатї на рівні з „Гавканином“. Справді се дотеп, гідний ліпшої справи! Ми заняли зовсім ясне і рішуче противнє становиско против бюр посередництва праці, рівночасно з „Дїлом“, на вістку про предложенє правительством сего соймового закона до санкції, а так само полемізували з выводами Kurjer-a lwowsk-ого на сю тему і вкївци „Галїчанїна“ — тому зазначуємо тут єще раз, що дотична інституція „Дїла“ є тільки... невдатним жартом.

— **Руске жіноче товариство в Рогатинї** устроює дня 29. с. м. о 1. год. в полудни велику вену і фантову лотерію в сали «Рускої Бесїди» на дохід «Народного Дому» і убогих.

— **Пожарний „Сокіл“ в Клещївї**, рогатинського повіта, засновано на статутї львівського «Сокола». Статут затвердило вже ц. к. намісництво.

— **Красва рада шкільна** іменувала: ке. Вал. Точка заступн. учителя рим.-кат. релїгї в гімназї в Дрогобичи, Клявд. Солярского заст. учит. в муж. учнт. семінарїї в Тернополї і перенєсла Стан. Юхновича заст. учит. семінарїї в Залїщик до Сокала; — затвердила вибір: Юл. князя Пузини і Йос. Капка на делегатів повіт. ради до окр. ради шкільної в Чесановї, о. Вал. Ганкевича і Яросл. Панковского на делегатів повіт. ради, а д-ра Й.с. Ольпійського на делегата

Др. Андрій Чайковський.

ПОЄДИНОК.

Оповіданє полковника.

Присьвята Богданови Лепкому.

(Дальше).

II.

Я побіг до дому. Задягнув мундур і пішов просити ради у мого колишнього команданта зі щколи однорічників, який мимо своєї строгости мене дуже любив...

— Мій друже — сказав він до мене, вислухавши — ви мусите його визвати на двобій і то на строгих вимінках. В таких случаях рішає куля...

— Якже менї зробити, щоби виминути приписи нашого цивільного кодексу карного? У нас за се кримінал...

— Не знаєте, як се зробити? Зараз піду з вами до команди. Вас в тій хвили покличуть на військові вправи, і ви вже офіцер в службі, а тоді не обходять вас ніякі цивільні кодекси.

Ми пішли на цитаделю. Формальність була поладвана. Я вже не мав ніколи скинути того офіцерського мундуру... Пополудни пішов я в контору і зажадав, щоби відобрано від мене рахунки. Мене жалували і не щадили професора. Я втратив місце і тим способом спалив перший міст за собою...

Другої днини двох офіцерів, між ними мій командант, пішли з визовом до професора.

Він вислухав їх слів, а відтак, прибираючи свій саркастично-іронічний тон, спитав:

— А що би було, колиб я, мої панове, не прийняв визову?

— Тодї станете чоловіком безчесним і кожний з нас буде міг безкарно вибити вас тростинюю... То, пане, не жарт. Ви поважились зневажити в такій брутальний спосіб чесного чоловіка і офіцера, майте-ж тепер відвагу дати йому оружну сатисфакцію...

Професора покинула охота глузувати... Він назвав своїх сьвідків, двох професорів гімназїї, що були резервовими офіцерами.

Уложено вимінки двоюбою. Одна виміна стрїлів на трищять кроків з тягнених пістолїв...

Професор налякав ся. Такий жарт міг скінчити ся смертю одного, а що він, як живе, не мав пістоля в руці, тож небезпечка по його сторонї була більша. Тай він більше ризикував, бо мав родину.

Один був вихід, колиб я відступив і дав себе перепросити. Та його сьвідки пояснили йому, що я сего зробити не можу, що менї казали би сейчас зложити стєнєнь офіцерський... Професор не тратив надїї, що я уступлю, що аречу ся усього, бо він мав на се певнє, незаводяче средство...

І коли я сидїв в моїй кватирї на піддашу, порядкуючи мої справи, відчинили ся двері потихоньки і ввійшла його сестра Ганя...

Я задеревїв. Вона, витаючись зі мною, дрозжала як листок осики...

— Ви тут? — питаю в острахом — не-вжеж брат вїслав?

— Так! Я прийшла просити для нього прощєня... Відступїть, благаю вас, закликаю...

— Успокойтєсь — кажу — коли вас вїслав сюди ваш брат, коли не завагав ся закрити

свою шкуру за вашу дївочу честь, то він більший підлець, як я гадав...

Вона не порозумїла моїх слів і видивилась на мене своїми прегарними, чорними очима, що палили мою душу...

— Він знав — кажу — що я вас люблю до божевілля, що гину за вами, що ви в мене найдорозше єство на сьвітї... Дивно воно, що я при такій прикрїї нагодї заявляю вам свою любов. Я се хотїв зробити опісля, коли покінчу мою науку і добьєсь чого. Та воно вже пропало. Хто зна, чи стрїнемо ся коли на сьвітї, хто зна, чи переживу завтрїшний день, тож мушу вам се сказати нинї...

Я сїв при столї і закryw очи руками. Вона плакала істерично. Так тривало хвилию.

— Заклинаю вас на вашу любов... — прошептала, начєб давила ся кожним словом — відступїть, не убивайте його... то так страшно, він такий наляканий... Памятайте, що його смерть виковала би між нами пропасть... Вислухайте того благаня, я слїди цілувати буду, я вам цілий мій вік служити буду... сеж мій брат...

— Послухайте мене, моя зіронько, я відступити не можу; на се не дозволяє менї моя честь. Ваш брат менї заподїв стїльки кривди, а нпмо то я даю вам слово чести, що його буду щадити і не убю його. Наша стрїча оружна буде лише формальністю, яка є неминуча.

Заки я стямив ся, Ганя впадала на вколїшки і поцілувала мою руку.

Я підїс її... І наші уста злучили ся гарячим поцілуєм... Вона не супротивлялась, що я виливав мою довго таєну любов гарячими поцілунками...

гром. ради до окр. ради шкільної в Тереховлі, Ів. Рампала учит. з Яблінки нижньої на пред. ставителя учительського звання до окр. ради шк. в Турці, а Волод. Кништовича учит. з Ново-сілки яко представителя учит. звання до окр. ради шк. в Заліщиках; — іменувала в народних школах між іншими: Йос. Тененбавма учителем 3-кл. виділ муж. школи в Тернополі, Вікт. Мігодкого учит. 6-кл. шк. в Кутах, Ом. Навроцького управ. 5-кл. муж. шк. в Копичинцях, Ів. Домбровського управ., а Мих. Густовича учит. 4-кл. муж. шк. в Самборі, Теоф. Микульського управ. 4-кл. шк. в Підмайхалю, Ядв. Кравцівну і Вільг. Місонівну учит. 4-кл. шк. в Бродях, Стеф. Войціцького учит. 4-кл. шк. в Тернополі, Ванд. Вишелячинську учит. П. 4-кл. жін. шк. в Тернополі, Вас. Мединського учит. 4-кл. муж. шк. на Микунінецькій передмістю в Тернополі, Елзон. Дудикевичеву управ., а Ів. Пелехівну і Бл. Гекерівну учит. 4-кл. жін. шк. в Кулякові, Брон. Бойківну учит. 4 кл. шк. в Стрільсках нових, Людв. Нічівну учит. 4-кл. шк. в Милівці; — управителями 2-кл. шкіл: Ів. Славського в Дереві, Войт. Рожницького в Шебнях, Бол. Ярошевського в Дикові старім, Л. Савчака в Пристані, Мих. Стафінського в Луках горішніх, Ів. Миколайчика в Бистрії, Йос. Глодкевича в Підгірках; — учителями (-льками) 2-кл. шк.: М. Льюренцову в Ролиці польській, Ядв. Мазурка з Загір'я, Ант. Пихотівну в Березовиці вел., Анг. Пекликовську в Медиці, Фр. Петровську в Заліску Вікт. Томашевську в Реклявці, Ів. Лисого в Кошляках, Ген. Будманюківну в Станимирі, Мар. Шельмбаверівну в Ганачові, Анну Савчаківну в Пристані.

— **Вісті з півн. Америки.** Всенародне руске віче в Оліфанті відбуло ся дня 22. лютого. О 9 год. рано оо. Підгорецький, Гривняк і Уліцький відспівали Службу Божу, почім відірали паннахиду за померлих священників. О 10. годині розпочало ся віче. Салю рускої школи заповнили місцеві люди, делегати громад і священники. О. М. Струтинський отворив віче короткою промовою, почім вибрано президию, до котрої увійшли: о. Ів. Велигорський яко голова, містоголови: Д. Капітула з McAdoo, Pa. і Ал. Курила з Elmira Heights, N. Y., секретарі: Ю. Підсадочний і Гр. Журав. О. голова зборів уділив голосу о. П. Тимкевичови, котрий в довгій промові виткнув брак просвіти поміж нашим народом, заохочував родичів до послання своїх дітей до вищих шкіл, заснування вечірних шкіл для старих, що не уміють ні читати ні писати та згадав за ухвали йонкерського віча, на котрім ухвалено заснувати в Новім Йорку виховачий інститут для рускої молодіжи. Сей інститут має увійти в житє з днем 15. вересня с. р. В тій справі говорили ще: оо. С. Макар, Констанкевич, Уліцький, М. Підгорецький, дальше Курила, Капітула, Поливка, Сенько, Паздрій, Стеткевич і другі, а о. Макар повідомив зібраних, що з слідуючим місяцем зачне видавати просвітні книжочки для народу, котрі будуть виходити правильно що місяця. Другий реферат еміграційний виголосив о. Макола Струтинський. Він говорив про

— Вийди звідси — кажу — а йому скажи, на що я дав мов слово...

Другої днини ми були на становиску в Кайзервальді. Хоть я бачив перед собою мого зневажника, не відчував ніякого зворушення, якого дізнає ся, або повинно дізнавати ся перед смертю.

Я ж умовив ся з Ганею, що буду його щадити, а з того я мав право вносити, що в н буде також щадити мене.

Один з наших свідків повторив умовини двоюбою і нас уставлено на 30 кроків проти себе. Перший мав стріляти професор. Я бачив його поморщене чоло, затиснені уста і я нагадував собі ще з гімназійальних часів, що се значило лють, яка його в тій хвилі розпирала. Він став мірити... П. напрямі цівки пістоля я зміркував, що він мірить мені прямо в груди... Тепер мені стало моторошно... Я був ще такий молодий, здоровий, а за малу хвилю мала з мене вийти душа, через того чоловіка, що мене зневажив... І в тій хвилі мені стала перед очі ціла недорічність двоюбою. Я поручив себе Богови... А професор начеб радів з мого зворушення, остраху, бо мірив довго і поволи...

Вкінці, рівночасно з гуком вистрілу, побачив я дим, огонь, а в тій хвилі почув з лівого боку острій біль, начеб мене якась велика звірюка зубом шарпнула...

Я похилив ся на бік і притиснув рукою зранене місце, звідки плила кров.

(Дальше буде).

засноване народного дому на уділах та згадав про другі справи, живо доторкаючі поліпшеня долі руского народа в Америці. По виголошеню реферату затверджено езекутивний комітет народної партії і поручено ему справу колонізації східної Галичини амер. Русинами. Третій реферат виголосив Дамян Хомин з Оліфант, Па. про рускі партії в Галичині і в Америці. В коротких словах представив зборам лукавство москвофільської партії а інтензивну працю партії народної, котра бере ся о поліпшеня життя-буття робучого нароу в краю і в Америці. Описля о. М. Підгорецький розказав зібраним, що езекутивний комітет зібрав на народний фонд марками і іншими складками суму 400 доларів за несповна три місяці. О. Ст. Макар реферував про церковне положене в Америці. Всі резолюції йонкерського віча потверджено. По скінченю віча відспівано „Ще не вмерла Україна“ та „Не пора“. По вічу відбуло ся театральне представлене в місцевій школі а описля комерс. — (За амер. „Свободою“).

— **Електричні звінки зрадили.** До торговлі золотника п. Юліяна Домбровського у Львові дістали ся вчєра в почи два злодії через виломану в комині дїру. П. Домбровський забезпечив ся однак в той спосіб, що через торговлю розвішує на віч дроті з електричним током, а коли наступити на такий дріт, то в приватнім помешканю властителя торговлі починає дзвонити звінки. Злодії також настолочили дріт, а п. Домбровський залярмонаний звінком, покликав телефонічно поліцію. Один із злодіїв утік, другого, Авраама Рота спіймано.

— **Зеліничі крадіжки.** Від кількох днів відбуває ся в Кракові судова розправа проти кондукторів, які в часі їзди викрадали дорожнїности з зеліничих посилок. — Небавом буде також в Станиславові судова розправа проти зеліничих злодіїв, які довгі літа крали ріжні річи з вагонів особливо на стації Станиславів. На чолі зорганізованої ватаги злодіїв стояв шинкар з Книгинина, Авраам Рехен. Слідство в тій справі веде судовий адюкт др. Словеский. Рехена вже давно підозрівано о крадіжки, але ревізії в его домі оставали без вислїду. Загально говорено, що він передержує у себе крадені річи. Аж на донос его брата увязнено Рехена і его жінку Гітлю. Ареінтований доробив ся значного маєтку з крадіжки, але при купні одного дому посварив ся із своїм братом, який его видав. Як рафінованим злодієм був Рехен, свідчить факт, що одного разу він зголосив ся в дирекції зеліниць із звання полїтна, які мав найти під мостом і жадав винагорода. Тимчасом се був лише викрут; полотно купив Рехен у злодїв, а запис его до дирекції тому, аби відвернути від себе увагу жандармерії. Слідство в тій справі має небавом покінчити ся.

— **Дрібні вісті.** Еміграційна комісія назначена правительством Спол. Держав, має вислати лікарів до портових міст Європи, які будуть оглядати емігрантів перед виїздом до Америки. Доси хорих емігрантів завертали власти з американських портів. Лікарські стації будуть в Антверпї, Бремї, Гамбурзі, Гаврі, Ліверпулі і Неаполі. Директором державної школи промислової у Львові став іменований п. Жигмонт Гендель з Кракова. — Львівський магістрат зарядив шконтр всіх кас хорих у Львові.

— **Померли:** В Острівці коло Тереховлі Неодія Ганкевич в 60 році житя; в Кракові директор поліції др. Зенон Короткевич на удар серця.

— **З львівської архієпархї.** В пропозицію прийняті: на Липицю гор. оо.: Юл. Дудик, Павло Козюк і Іван Білинкевич; на Спас оо.: Д. Бородайкевич, І. Палїв і Корн. Гумецький; на Глібів оо.: Волод. Чайковський, Юл. Левицький і Зин. Перфецький; на Скнилів оо.: Юл. Галькевич, Он. Чубатий і Кл. Базилевич; на Загірє (коло Залозець) оо.: Гр. Городницький і Гр. Павлюк; на Іванчани оо.: Ів. Мартинюк Лотоцький, Мих. Мосора і Евг. Чубатий; на Лопянку оо.: Сав. Устиянович, Юл. Твардівич і Пав. Чмола; на Бірки малі оо.: Ів. Колянковський, Вас. Левицький і Теодор Кордуба; на Болахів оо.: Ів. Редкевич, Тер. Кмишківич і Сав. Устиянович; на Довге оо.: Фил. Свергун, Вол. Андрухів і Вас. Терлецький. — Презенти одержали оо.: Корн. Гумецький на Спас, Теод. Кордуба на Глібів, Ник. Рицар на Богутин, Вол. Левицький на Рогачин, Вас. Левицький на Бірки малі, Мар. Коритко на Лашка кор., Макс. Панасюк на Станимир, Гр. Городницький на Загірє, Юл. Галькевич на Лопю, Ал. Пясецький на Хоросно, Вікт. Гарух на Дарахів і Мел. Деревич на Братківці. — До кан. інституції визвані: Теод. Кордуба на Глібів, Ник. Рицар на Богутин і Макс. Панасюк на Станимир. — Канон. інституцію одержали оо.: Сим. Савула на Снович і Вас. Пилипчук на Білоголови. — Завідателями парохій назначені оо.: Гр. Грушка в Рипяні і Волод. Андрухів в Гарбузові. — Правительство назначало на один рік дотацію для прив. сотрудників в Колтові і Негівцях.

— **Гумористичний кутик.** Приїзд воєнного справоздавця „Комаря“ до Хабаровска (виїмок із статі „При звуках кулі“ і

стрілів« з найновішого числа „Комаря“). Намое повитанє — читаємо там — заграда військова музика, але в мить від справоздавця „Галічаніна“ довідалась, що я українофіл і нагло замовкла. Я пішов розглядати місто. Цілий Хабаровск окружений палісадами з костий Японців і Китайців, а у виходах начислив я 25 кістяків російських офіцерів. Описля довідав ся я, що сі офіцери впали від револьвера ген. Алексєєва за се, що дались побити японській флотї під Чемульно. Умучений зайшов я до одного шиночку, де застав я на своє здивованє всіх справоздавців львівських часописей без ріжниць партій і народности, занятих писанєм телеграмів. Пєра їх шквірчили під впливом 46° морозу і „ачішено“, а з уст справоздавців уносили ся уривані слова: П х а в - К р а в. Сотня козаків злаяла одного Японця.. другий писав: Ч а в Х а в: Один Японець наткнув ся на сотню козаків і забрав їх до неволї.. Владивосток: Російська флотя замерзла, виїзд для неї неможливий.. Рівночасно другий справоздавець доносив своїй часописей, що владивостоцка флотя прорубавши вперід лїд, виїхала на повне море і находить ся вже в дорозї до Токіо. Таких телеграмів роблено там на сотки і надавано зараз на „власні дроті“, а они несли „найвішнійші вісті“ впрост до столиків редакторів. Один виїмок що-до телеграм з поля битва робить сопомощник „Галічаніна“ г. Рубльоханов зі своїм товаришем з „Русского Слова“ г. Собачкіном, висилаючи місто телеграм цілі паки дописий „поспішним Lastzug-ом“. Се дїє ся з огляду на „галіцко-русекі“, що по заключеню найтіснішої дружби з галицькими гакатистами, перенесли свій зір на Дальній Восток. Що-до самої борби, то дійсно Японці і Москалі бють і то, де хто кого запопаде — на ладзє і на тогзи, цілком, як велить військова присяга. Я заховаю ся неутрально, очікуючи кінця війни, а тоді вже рішу ся, з ким пити Bruderschaft. А propos! Поклик польської молодіжи зі Львова до Японців, щоби уважали на Поляків, находячих ся в російській армії, відіс пожадану користь. Японці, стріляючи до Москалів, викликають на бік Поляків і відтак кладуть трупом самих Москалів, при чім салдати Поляки яко видді бють браву Японцям. Ані один Поляк не владе вже в бою.

— **Кожий Русин і Русинка повинен бути членом Руского Товариства педаг. Вписове 1 К, вкладка членська річно 1 К.**

Наука, штука, література.

— **Учитель ч. 5,** з дня 5. марця 1904 приносить ряд статей цінних своїм змістом не лише для кожного педагога, але і интересних для всякого пересічного інтелїгента. У вступній статї проф. О. Макарушка затронув вельми важне для кожного письменного Русина питанє, уліпшеня дотеперішної шкільної правописи. Мимо обовязуючої в школах т. зв. фонетичної правописи з р. 1893 не лише кождий письменний Русин має свою якусь окрему правопись чи з незнання шкільної чи з перевеликого знання нашої мови, але нема навіть двох часописей, які уживали би тої самої правописи. Затронуті автором питання повинні викласти прилюдну дискусію. Статя має заголовок: „В справі зміни рускої шкільної правописи з р. 1893“. З дальших статей замітні отсі: Геїберт Спенсер і его фользофія, написав В. Щурат. — Про школи елементарні від найдавніших часів, написав Р. Заклинський. — Жите сльв, подав О. Макарушка.

— **Дзвінок ч. 5,** з 5. марця 1904. Зміст: Про сімєх лебедїв. — Казка про двох братів. — Покарана гордїсть, байка Евг. Ярошинської. — Пани медведиха. — Русалка, Давида Лепкого. — Мой дитинї, Уляни К. — Праця і забава.

— **І. Дудар. II. Епопеї пісьн перша.** Якова Зробєка, руского пароха в Вертеці. Тернопіль 1904. З друкарні Льва Вербицького. Стор. 32, 16°. Ціна 50 с.

Телеграми

з дня 9. марця.

Відень. Клуб чєских аграрників ухвалив вести дальшу обєтрукцію проти всіх предлог, а також проти контингенту рекрутів.

Відень. З Чїфу доїсять, що австрійський кружівник „Елісавета“ прибув там в неділю. Залюга вся здорова. Кружівник має поїхати до Таку, аби відвезти мунїцію для австро-угорського відділу при посольствї в Пекїні. Командант кружівника „Елісавета“ капітан фрегати Франц Міртль обняв стаційну команду у східній Азїї.

Вашингтон. Сенат ухвалив бюджет маринарки в висотї 97 мїліонів доларів.

Тегеран. Пер-кий шах висилає 30.000 війська на афганїетанську границю, з огляду на рорухи в Афганїстанї.

